

Meer trein en minder vliegen

ROVER

Per 1 juli 2023 is door minister Harbers de Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) ingesteld. Rover levert als reizigersvereniging voor duurzame mobiliteit een vertegenwoordiger als lid van de MRS. Binnen de MRS pleit Rover voor het fundamenteel veranderen van de afweging door de overheid van het belang van het vliegverkeer enerzijds en het belang van omwonenden en Brede Welvaart anderzijds. Dit manifest brengen wij in als deelnemer aan de MRS omdat een verschuiving van korte en middellange afstandsvluchten naar de trein bijdraagt aan het verminderen van geluidshinder en andere overlast voor omwonenden en het openbaar vervoer versterkt.

Als vervolg op dit manifest werkt Rover de komende maanden aan een voorstel om ook te komen tot een mobiliteitstransitie in het reizigersverkeer van en naar Schiphol binnen Nederland en specifiek binnen de regio. Dit betreft het woon-werkverkeer van de circa 70.000 werknemers van de 800 Schipholbedrijven en het vervoer van de jaarlijks bijna 40 miljoen passagiers die in- en uitstappen op de luchthaven.

Meer trein en minder vliegen op Schiphol?

Een hoofdrol voor de Europese Unie!

Oproep van Rover aan de Nederlandse kandidaten voor het Europees Parlement

De EU heeft in de EU Green Deal uitgesproken dat in 2050 de trein bij grensoverschrijdend reizigersverkeer de dominante vervoersvorm moet zijn en dat al in 2030 deze verschuiving van vliegtuig naar trein een belangrijke bijdrage moet leveren aan de vermindering van de uitstoot van CO2 en andere klimaat verstorende emissies. Korte en middellange afstandsvluchten moeten hiervoor zoveel mogelijk vervangen worden door snelle Europese treinverbindingen. Ook op Schiphol zijn er kansen. Schiphol telt jaarlijks bijna 40 miljoen vliegtuigpassagiers, exclusief overstappers. Vanaf deze luchthaven zijn er 40.000 vluchten per jaar die binnen Europa blijven. Dit betreft 5 miljoen passagiers die ook kunnen kiezen voor internationale treinen als er een aantrekkelijk aanbod is. Dat is dus ruim 10%.

Afgesproken is dat in de komende zittingsperiode van het Europees Parlement een effectief instrumentarium voor deze 'modal shift' moet worden geïmplementeerd. De Europese Commissie heeft al een paar aanzetten gegeven voor zo'n instrumentarium. Tegelijk is duidelijk dat de spoorsector een enorme achterstand heeft op de Europese luchtvaart in het boeken van reizen, in reiszekerheid, in reizigersrechten, in internationale regulering, en in infrastructuur. Een wirwar van nationale regels voor railinfra en treinvervoer enerzijds en de machtige positie van enkele grote vervoerders (SNCF, DB) in eigendom van nationale overheden anderzijds zijn in Europa de grootste belemmering om voor reizigers de internationale trein een serieus alternatief voor het vliegtuig te maken.

Het wordt tijd dat de Europese Unie in het belang van reizigers en het klimaat een veel actievere rol opeist in het spoordossier om deze eng-nationale blokkades op te ruimen. Er is een **Europese aanpak** nodig om reizigers voor grensoverschrijdend vervoer in grote getale te laten kiezen voor de trein in plaats van het vliegtuig.

In de aanloop naar de Europese verkiezingen van 6 juni a.s. en de vorming van een nieuwe Europese commissie presenteert Rover daarom nu dit manifest. Wij presenteren een set maatregelen die de EU kan nemen om snel veel meer reizigers de kans te bieden per trein een betrouwbare, betaalbare en gemakkelijk te boeken reis te maken.

Rover vraagt de Nederlandse kandidaten voor de EU verkiezingen van 6 juni a.s. zich uit te spreken voor dit plan zodat reizigers die nu nog een korte of middellange afstandsvlucht maken straks kunnen en willen kiezen voor de trein als **duurzaam alternatief**.

*Rover.
Van reizigers,
voor reizigers.*

De inzet van Reizigersvereniging Rover voor Europa:

- Zorg voor een alomvattend, transparant en aantrekkelijk **boekingsysteem** voor het internationale treinverkeer. De vrijblijvendheid moet er af. Verplicht deelname van alle vervoerders en inclusief langere boekingstermijnen zodat je 1 jaar van te voren je trein al kunt boeken.
- Verstevig **reizigersrechten voor de hele reis** ongeacht het aantal vervoerders. Regel hiervoor geld terug bij vertraging en recht op doorreizen met de volgende trein.
- Verplicht vervoerbedrijven en railinfrabeheerders tot betere **reisinformatie over werkzaamheden**. Deze moeten zo veel mogelijk al een jaar van te voren bekend zijn zodat de gevolgen tijdens het boeken duidelijk zijn.
- Reguleer of doorbreek de **monopoliemacht** van de nationale staatsbedrijven, leidend tot meer aanbod, lagere ticketprijzen en meer reiszekerheid.
- **Homogeniseer Europese regelgeving** voor railinfra, infragebruik, treintechniek en treinpersoneel zodat het eenvoudiger wordt om treinen te rijden;
- Leg op alle hoofdcorridors **extra railinfra** aan, te beginnen met locaties waar met extra capaciteit **snel resultaat** mogelijk is ter vervanging van vliegverkeer. In Nederland betreft dit de spoorverdubbeling tussen Utrecht en Arnhem voor de verbinding Amsterdam-Düsseldorf-Frankfurt en de uitbreiding van station Eindhoven Centraal voor (meer) rechtstreekse treinen naar Düsseldorf, Luik en Aachen. In België betreft dit het oplossen van het knelpunt tussen Antwerpen en Brussel.
- Zorg dat op **alle kort grensoverschrijdende verbindingen** tenminste twee keer per uur een trein rijdt zodat HSL-stations vlak over de grens veel beter bereikbaar worden.
- Om voor 2030 al resultaat te boeken moet er binnen Europa voor realisatie van railinfra een **prioriteringsmethode** komen, met de grootste 'modal shift' winst en de realisatiesnelheid als belangrijkste criteria.
- Voor de (mede)financiering van extra railinfra en andere investeringen in de verschuiving van vliegen naar trein binnen Europa is een nieuw **EU-Fonds** nodig te voeden uit een **Europese vliegtaks** als doelheffing.
- Start een onderzoek naar een **nieuw Europees treinstation op Schiphol** om het in 2040-50 sterk gegroeide Europees treinverkeer in Nederland te kunnen accommoderen; met efficiënte passagiersterminals, met een ruim opstel- en onderhoudsemplacement, met directe overstapmogelijkheid naar het nationale en regionale OV netwerk en direct verbonden met een Europees railnetwerk naar Zuid- en Oost-Europa, naar Groot-Brittannië naar Noord-Duitsland en vanuit daar verder naar Scandinavië. De geplande verbouwingen van Amsterdam Centraal en Zuid en het Watergraafsmeer emplacement kunnen straks deze gewenste en noodzakelijke massieve groei van het Europees treinverkeer onmogelijk meer accommoderen. Het huidige treinstation op de luchthaven is ooit gebouwd door en mede-eigendom van Schiphol, maar veel te klein, oncomfortabel en letterlijk een ondergeschoven kindje.

Reizigersvereniging Rover
Postbus 2132, 3800 CC Amersfoort
T: +31 33-4220450
M: secretariaat@rover.nl
www.rover.nl